

af Ministeren, hvor det snart er tilladt at give paa baade Enker og Enkemænd de 25 pCt. og snart ikke er tilladt; der maa rene Linier paa dette Omraade, man kan ikke ude omkring i Kommunerne administrere Loven, naar man ikke klart og tydeligt faar fastslaaet, hvad man har Lov til, og hvad man ikke har Lov til.

Endelig har jeg nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Mads Larsen, som holdt et lille Foredrag her i Tinget for nogle Dage siden og i dette sit Foredrag var saa elskværdig at mindes min Ringhed; jeg kommer derfor til at bruge et Par Ord til at svare det ærede Medlem. Det ærede Medlem var ude efter de Forpagtere, som drev den Jord — enten det nu var Len og Stamhuse-Jord eller det var Præstegaardsjord —, som skulde afleveres til Husmandsbrug, og fremsatte den Beskyldning i al Almindelighed overfor disse Mennesker, at de udpinte Jorden i de sidste Aar, de havde den under Drift, fordi de vidste, den skulde afleveres, og derfor pressede Citronen til den sidste Draabe. En saadan Beskyldning udkastet i al Almindelighed mod en Stand, som bestaar af mine Kolleger, kan jeg selvfølgelig ikke lade gaa upaataalt hen. Jeg mener, at det ærede Medlem Hr. Mads Larsen ikke har haft nogen som helst Grund til at fremsætte denne Udtalelse. Naar han oven i Købet siger, at disse Forpagtere ikke gør sig nogen Samvittighed af at handle saadan, og at de udtrykkelig selv har udtalt sig saaledes, saa maa jeg sige, at det lyder ganske utroligt. Selvfølgelig er der brodne Kar i alle Lande, men en saadan Beskyldning i al Almindelighed er jo ganske overdreven Tale.

Derefter kom det ærede Medlem ind paa, at jeg for mit Vedkommende skulde have udtalt mig meget tydeligt om, at de Husmandsbrug, som var oprettet efter Loven af 4. Oktober 1919, ikke kunde bære sig. Ja, jeg har udtalt ved mange Lejligheder, at jeg nærede en stærk Tvivl om, hvorvidt denne Lov kan skabe Husmandsbrug, som kan give betryggende Eksistens for deres Brugere; men dog har jeg kun udtalt det i den Periode, som nu er tilbagelagt, idet jeg stadig har hævdet, at det var en Periode, hvor det var ufornuftigt at oprette disse Husmandsbrug, fordi de kostede alt for meget og Brugerne derved kom i alt for stor Gæld, saa at Eksistensmuligheden ikke var til Stede. Men naar nu det ærede Medlem Hr. Mads Larsen vil gøre gældende, at disse mine Tvivl om, hvorvidt de Mennesker kunde faa en Eks-

istens ud af disse Brug, var blevet gjort eftertrykkeligt til Skamme, og han som Bevis herpaa fremdrager Eksempler paa 12, siger og skriver tolv, Husmandsbrug paa Fyn, som han har været med til at undersøge, saa maa man sige, at denne Underbygning er saa svag, at man blot ved at puste til den vælter den fuldstændig om.

Naturligvis er en Undersøgelse af en saa overfladisk Art som den, det ærede Medlem Hr. Mads Larsen her har dokumenteret, aldeles ikke noget som helst Bevis for noget som helst. Det ærede Medlem Hr. Mads Larsens Undersøgelser er resulteret i, at disse ganske overordentlig forsømte Jorder var kommet i en mægtig Kultur i Løbet af 3 Aar, og dette udviste de overordentlige Afgrøder — det ærede Medlem bruger meget kraftige Ord —, de overordentlige Afgrøder, der havde staaet i denne Sommer. Nu vil jeg sige, at hvis der var overordentlige Afgrøder paa denne Jord, har den ikke været i daarlig Kultur for 3 Aar siden, da den blev afgivet til Husmandsbrug. Det er nemlig ganske udelukket, at Jord kan bringes i fortrinlig Kultur i Løbet af 3 Aar. Har der været udmærket Avling i Sommer, har Jorden været i god Kultur ved Udstykningen, derom tror jeg ikke, nogen som helst tvivler indenfor Landmændenes Rækker.

Men naar det ærede Medlem saa vilde dokumentere disse Brugs Fremgang rent pekuniært set, gør han det paa den Maade, at han hævder, at det ene Sted er der en Fremgang i Kvægbesætningen paa en Ko og en Hest, et andet Sted er en lille Hest blevet til en stor Hest og en lille Ko til en stor Ko og en lille Gris til en stor So, og alle disse Eksempler, det ærede Medlem forlystede Tinget med. Disse Eksempler beviser intet, naar man ikke samtidig faar at vide, om vedkommende skylder flere Penge bort, end da han overtog sit Sted, eller ikke, det har det ærede Medlem ikke undersøgt noget som helst om. Derfor vil jeg mene, at de Oplysninger, han her har givet, siger intet. Det ærede Medlem har ikke dokumenteret noget som helst om, at den Udstykning af disse 12 Brug, der her er foregaaet, virkelig har skabt Eksistensmulighed for de Mennesker, der har faaet dem. Han har ikke dokumenteret det allerfjerneste om, hvorvidt der er Eksistensmulighed for disse Mennesker i Fremtiden eller ikke. (*Martin Hansen:* Foreligger der andre Erfaringer?) Ja, spørg det ærede Medlem Hr. Mads Larsen. (*Martin Hansen:* Deres Erfaringer). Er det mine Erfaringer, De vil vide? Dem skal De med allerstørste